

Initiatief-voorstel

“Alle zwerfvuil de wereld uit, te beginnen in Rijswijk!”

De fractie van de PvdA Rijswijk heeft zich de afgelopen periode herhaaldelijk ingezet om het college tot een actiever handhavend zwerfafvalbeleid te brengen. Reeds in augustus 2014 stelden wij hierover schriftelijke vragen op grond van artikel 43 van het Reglement van Orde. Vraag 2 luidde toen: *“Is het college het met de fractie van de Partij van de Arbeid eens dat –naast positieve acties om gedragsverandering te bevorderen om onze stad schoon te houden- daarnaast een stevige aanpak en adequate handhaving noodzakelijk is om dit probleem sterk te verminderen?”* Het antwoord van het college was een klip en klaar “Ja”. De toelichting luidde toen dat volgens het college een combinatie van verschillende maatregelen zoals communicatie, fysieke maatregelen en handhaving kan bijdragen aan een schone omgeving. Er werd een plan van aanpak in het vooruitzicht gesteld.

Ook in de gezamenlijk door D66, GroenLinks en PvdA op 14 december 2014 aangeboden notitie “Van afvalstoffenheffing naar grondstoffenopbrengst”, die qua strekking door het college is overgenomen, is onder andere het volgende opgenomen: *“De problematiek van zwerfafval dient in de integrale afvalnota te worden meegenomen. Een intensiever en indien mogelijk strenger handhavingsbeleid maakt daarvan onderdeel uit. In en rond drukbezochte gebieden (bij scholen, winkelcentra e.d.) wordt door middel van (extra) voorlichting en handhaving gericht aandacht besteed aan het voorkómen van zwerfvuil.”*

Nadien heeft de PvdA vrijwel elk jaar in het kader van onder andere de begrotingsbehandelingen gevraagd of het college steviger wil inzetten op handhaving en om de maximaal toegestane boete op overtreding te stellen. Het college antwoordde daarop steevast (het meest recent in het kader van de jaarrekening 2016 en de halfjaarrapportage 2017) dat de inzet gericht blijft op het stimuleren van goed gedrag in plaats van op handhaven. Dit is dus een andere insteek dan was opgenomen in het antwoord van het college op bovengenoemde vragen in 2014 waarin óók een adequate handhaving werd genoemd!

Zwerfvuil is voor veel inwoners van onze gemeente een doorn in het oog. Dat blijkt wel uit de vele discussies en irritatie hierover op social media, ingediende klachten en dergelijke. Het is een toenemend probleem. Het zijn echter ook inwoners van onze gemeente, of diegenen die hier te gast zijn, die het zwerfvuil veroorzaken. De eenzijdig, zelfs met structureel extra geld, door het college ingezette koers om alleen goed gedrag te belonen –hoe goed ook bedoeld- werkt niet of onvoldoende, zo moet helaas worden geconstateerd. Het is daarom tijd voor een stevig, aanvullend beleid gericht op het aanpakken van de overtreders, in combinatie met goede communicatie.

Handhaving

Naar wij hebben begrepen zijn (slechts) twee ambtenaren specifiek belast met opsporing en handhaving van milieudelicten waaronder zwerfvuil. Dit is het gevolg van de interne organisatie: er zijn immers meer boa's die ook op het gebied van zwerfvuil actief zouden kunnen worden ingezet. Het moet letterlijk duidelijk worden dat de vervuiler betaalt! Een bredere en meer flexibele inzet van alle ambtenaren die belast zijn met opsporing en handhaving komt de efficiency op alle terreinen van handhaving ongetwijfeld ten goede. De zwerfafvalacties kunnen ook heel goed met andere acties in het kader van het verbeteren van de leefbaarheid worden gecombineerd. Daarvoor moeten de maatregelen en uitvoering wel intern en "op straat" goed afgestemd worden.

- De eerste maatregel is derhalve dat (in principe) alle ambtenaren, belast met handhaving, ingezet moeten kunnen worden voor het opsporen, handhaven en verbaliseren van overtreders van zwerfvuil. Het college wordt gevraagd dit op te pakken en ervoor zorg te dragen dat met ingang van het jaar 2018 alle opsporingsambtenaren breed inzetbaar zijn zoals hier bedoeld. De raad dient hierover uiterlijk in januari 2018 schriftelijk te worden geïnformeerd.

Personele inzet

Daarnaast is als gevolg van het intensiveren van het toezicht c.a. op zwerfvuil enige personele uitbreiding van het onderdeel "handhaving" op zijn plaats. Voorgesteld wordt om hiervoor 1 fte extra aan te trekken vanaf 2018. Voor de dekking van deze lasten (en wellicht tevens voor een deel van de overige handhavinglasten) wordt voorgesteld om de boetes voor overtreding van zwerfvuil c.a. te fiscaliseren. Uitgangspunt is dat dit voldoende inkomsten genereert om de lasten te voldoen. Mocht dat niet het geval zijn, dan biedt de (meerjaren)begroting 2018 e.v. voldoende ruimte om het benodigde aanvullend budget te dekken.

- Als tweede maatregel wordt het college gevraagd een raadsvoorstel voor te bereiden om de fiscalisering van de bestuurlijke boetes voor overtredingen in het kader van zwerfvuil c.a. vast te leggen en dit uiterlijk in december 2017 aan de raad aan te bieden.

Communicatie

Goede en vooral gerichte communicatie over de stringenter handhaving op het gebied van zwerfvuil is nodig om het probleem bij de bron aan te pakken. Gedacht kan bijvoorbeeld worden aan gerichte voorlichting op de Rijswijkse scholen, bij de entrees van winkelcentra en de Rijswijkse parken. De inzet van voorlichtingsmateriaal, bijvoorbeeld via billboards, moet flexibel zijn. De boodschap moet helder zijn: wie zwerfvuil veroorzaakt loopt het risico op een forse boete. Bij de start van het nieuwe beleid in 2018 zal op communicatie extra moeten worden ingezet. Dit past ook binnen de uitgangspunten van de gezamenlijk door D66, GroenLinks en PvdA aangeboden notitie "Van afvalstoffenheffing naar grondstoffenopbrengst". Naar schatting zou hiervoor éénmalig een budget van € 25.000,- voldoende moeten zijn.

- Als derde maatregel wordt voorgesteld bij de concept-begroting voor het jaar 2018 rekening te houden met een eenmalige uitgave voor communicatie over (de consequentie voor veroorzakers van) zwerfvuil ad € 25.000,-

De PvdA is er van overtuigd dat van deze voorgestelde maatregelen (in combinatie met het door het college gevoerde beleid om goed gedrag te belonen) een voorbeeldwerking zal uitgaan, zodat het voor onze inwoners en bezoekers van onze gemeente vanzelfsprekend zal zijn Rijswijk schoon te houden! Dat is toch ook het imago en de uitstraling die we van onze stad willen laten uitgaan? De zogeheten #zwerfietweets zullen in de toekomst hoegenaamd niet meer nodig moeten zijn!

Voorstel aan de Raad:

Aan de gemeenteraad wordt gevraagd dit initiatief-voorstel over te nemen en vast te stellen, zodat de voorgestelde maatregelen door het college kunnen worden uitgewerkt.

Jos Bolte